

Här fästes Postens kvitto.
Medlemskortet giltigt endast tillsammans med detta.

Kamratföreningens postgiro 7 65 71 – 9

Telefon till T4 0451 – 870 00 vx

Avskiljs före inbetalning eller girering

ÅRSavgift för 19__	50 kr
Ständigt medlemskap	500 kr
Bidrag till tidningsfonden (frivilligt)	_____ kr
Grammofonskiva (+ porto ca 15:-)	55 kr
Kamratföreningsnål	20 kr
Cassette (+ porto)	55 kr
Personnummer:	

INBETALNING / GIRERING B

PKS: OCR/Kod 1
PKM: 2 • Konto • Avg • Bel •

Till postgirokonto nr 7 65 71 – 9	Avgift	Kassastämpel
Betalningsmottagare (endast namn) Skånska Trängregementets Kamratförening		
Avsändare (namn och postadress) Var god texta !		
Eget kontonr vid girering		
Svenska kronor	öre	

Bokia

HÄSSLEHOLMS BOKHANDEL

Östergatan 7 • Box 163 • 281 22 Hässleholm
Telefon 0451-801 50

**TRYCK SAKER
SOM SYNS!**

Besöksadress:
Väpnaregatan 6, Hässleholm

Postadress:
281 81 Hässleholm

Telefon:
0451-14200

Telefax:
0451-11171

1993

Snapphanen

TIDSKRIFT FÖR SKÅNSKA TRÄNGBATALJONEN OCH DESS KAMRATFÖRENING

Snapphanen

1943 *50 år* 1993

Snapphanen

TIDSKRIFT FÖR SKÅNSKA TRÄNGBATALJONEN
OCH DESS KAMRATFÖRENING

Adress
Skånska trängbataljonens
Kamratförening
P2
281 82 HÄSLEHOLM
Telefon 0451-870 00

Redaktör och
ansvarig utgivare:
Kassör:

Överstelöjtnant Arne Peterson
Löjtnant Knut Johansson

Medlemsavgiften i Kamratföreningen är 50,-,
ständigt medlemskap 500,-, som kan insättas
på föreningens postprekorta 765 71 9.

**Byt aldrig
bil
utan att
kolla
hos oss!**

Bilcentrum
V-A-G Audi VW IR SCANIA
Kristianstad · Hässleholm · Höör

MILITÄRER — HÄSLEHOLMARE

GÖR ETT BESÖK PÅ

Montenegros Pizza

vid BP-macken

VANKIVAVÄGEN 38
(invid "gamla T4")

Njut av en välsmakande pizza eller köttträtter
i lokalen eller ta med hem.

Vin- och öl rättigheter

ÖPPET

MÅNDAG-FREDAG 16.00-22.00
LÖRDAG-SÖNDAG 15.00-22.00

Biljardhallen öppen samma tider

Välkomna!

Telefon 0451-853 90

Paulssons Cykelaffär

Finjagatan 8

REKOMMENDERAS

Utför alla slag av reparationer på cyklar,
moped och gräsklippare

CYKELFÖRSÄLJNING

Telefon 0451-114 71

OMSLAGSBILDEN

Snapphanestatsen i Hässleholms hembygdspark,
Korstenår Axel Ebbe.

Skånska trängare

Arbetsstillfällena för huvuddelen av T4 befälskår, och därmed trängkompetens, kommer att kvarstanna hos oss. Detta genom chefen för arméns ställningstagande i juni att vi i Hässleholm och Revinge får frångå grundprincipen att all brigadutbildning skall samlas på en plats.

Det innebär således att vi fortsätter att producera två underhållsbataljoner samt i stort bibehåller nuvarande sjukvårdsutbildning, även om det efter den 1. juli 1994 kommer att ske av befäl i basker. Jag är också övertygad om att den gamla trängandan nu kommer att föras vidare in i pansarbrigaden.

Genom att kaderorganisera brigaden och lämna över stödverksamheten till den nyinrättade depåchefen (nuvarande stabschefen överstelöjtnanten Björn Lindell) har vi redan nu tagit ett stort steg mot den kommande organisationen i Hässleholms garnison, där Försvarsområdesbefälhavare med stab skall installeras tillsammans med Wendes artilleriregemente (A3) i slutet av maj.

Förändringarna blir totala för oss alla, med nya och stimulerande arbetsuppgifter där den så omskrivna kvalitetshöjningen kan börja skönjas för vår pansarbrigad.

När vi nu står inför den slutliga sammanslagningen mellan T4 och P2 har vi en viktig uppgift i att detta sker under ordnade former med vederbörlig respekt för varandras känslor och traditioner. Det goda och omdömesgilla agerande som T4 hitintills visat borgar för att även detta år blir ett bra utbildningsår och ett värdigt slut på en 100-årig underhållsutbildning.

Framtiden för garnisonen ter sig således ljus även för huvuddelen av T4 befälskår.

MATS HANSSON
Brigadchef

Skånska dragonbrigaden PB 8

Tidskriften Snapphanen 1943 – 1993

Omslagsbilden till Snapphanens första nummer oktober 1943.

Snapphanen utkom med sitt första nummer år 1943. I början var tidskriften endast avsedd för dåvarande kårens personal men vid kamratföreningens årsmöte år 1947 beslutades att tidskriften i fortsättningen skulle utges av föreningen och vara en tidskrift för kamratföreningen. Från år 1955 är dock tidskriften en "Tidskrift för Kungl Skånska trängregementet och dess kamratförening". Ledaren, skriven av dåvarande kårchefen, översten Knut Hagberg, hade följande innehåll:

"Här kommer nu det första numret av Skånska trängkårens tidskrift Snapphanen. När så sker, är det sannoligen icke min förtjänst, jag tror tvärtom, att redaktionen är skäligen förgrymmad på kårchefen, därför att han dragit på frågan och förhalat det hela. När så skett, har det varit därför, att jag varit mycket tveksam, om vi vid T4 verkligen skulle mäktat att ge ut en tidskrift, som någorlunda håller standarden. Men redaktionen har inte givit tappt, och nu föreligger tack vare dess energi-

ska arbete i alla fall det första numret.

Tidskriften vill i första hand vara ett medel till ökad sammanhållning inom kåren. För att detta skall kunna ske, synes mig två förutsättningar böra komma till stånd. Den första är, att alla personalkategorier träda in såsom medarbetare. Vad Du har, som Du tror skulle kunna vara av intresse i tidskriften, sänd bara in! Det kan vara prosa, vers, teckningar och fotografier, stort eller smått, allvar eller skämt, berö-

rande livet vid kåren eller annat som Du tror kan vara av intresse för oss alla. Skulle vad Du sänder in vara olämpligt, så är ingen skada skedd: redaktionen är i besittning av en rymlig papperskorg. - Därför är önskvärt, att tidskriften verkligen blir spridd inom kåren. Varje T4-ing bör köpa den och läsa den. Jag skulle nästan också vilja säga, att Du bör spara tidskriften. Om låt oss säga 30-40 år, när T4-tiden ligger långt bakom Dig, kan det vara roligt att taga fram dessa häften och i minnet gå igenom, hurudant det var på den tid Du tjänade vid Skånska trängkåren.

Dessutom skulle det vara en glädje, om tidskriften kunde bli ett medel till ökad kontakt mellan trängkåren och den kringliggande bygden, främst Hässleholms stad. Vi hoppas på gott om annonsörer och gott om lösnúmerköpare i staden.

Med hjärtligt tack till redaktionen, som fört saken fram, samt i förhoppning om en god framtid för vår tidskrift.

Översten Hagberg, som efter sin pensionering som tränginspektör, var bosatt i Hässleholm, tillfrågades år 1978 av redaktören om han ville vara vänlig och ge sin syn på sin "ledare" år 1943. Han säger följande: "När jag nu läser det första numret av Snapphanen, rinner mig i minnet en Strix-historia från 1910-talet. En gammal Smölandsfarbror blev intervjuad med anledning av sin 100-årsdag och på frågan, vad som i hans långa levnad bekymrat honom mest och hur han kommit tillrätta därmed, svarade han - här med mitt försök till fonetiskt återgivande: "Di flesta bekömrä di va allri svära å reda ut, för dom ble det allri nöting å". Likadant gick det med mitt bekymmer år 1943 rörande T4 förmåga att starta och sedan hålla igång en bra tidning - det bekymret var helt onödigt. Snapphanen har kommit ut regelbundet sedan dess och stått sig särdeles väl bland de många truppförbandstidningar, jag under en lång militär levnad kommit att se intar den en förnämlig plats.

Jag ser, att i min första artikel år 1943 talade jag om två förutsättningar för ett gott resultat: Ett ihållande flöde av artiklar från minnesgodna T4-ingar och gott om annonser från välvilliga Hässleholmsföretagare. Alltjämt tror jag att dessa två är väsentliga för en lyckosam fortsättning. En lyckosam fortsättning, det önskar jag hjärtligt Snapphanen och dess nytillträdande redaktör.

KNUT HAGBERG

Som nämndes ovan beslutades att kamratföreningen skulle överta tidskriften från och med år 1948, vilket meddelades tidskriftens läsare i sommarnumret år 1948. Artikel löd:

Vid kamratföreningens sista årsmöte på Kårens dag den 5. oktober 1947 beslöt att T4-tidskriften "Snapphanen" i framtiden skulle utges av föreningen. När nu kamratföreningen övertar ledningen av tidskriften är det i den fasta förhoppningen att kunna göra Snapphanen till ett språkrör för och en underhållande läsning åt alla gamla och nya T4-iter. Avsikten är att göra tidskriften till en periodiskt återkommande tidskrift med ett sommarnummer och ett julnummer. Huruvida denna avsikt lyckas är i viss mån beroende av det intresse tidskriften möter bland sina läsare. Redaktionen inbjuder alla föreningsmedlemmar och alla blivande sådana att medverka i tidskriften. Det synes oss icke otroligt att det runt om i landet existerar mindre sam-

mansvetsats i fältförband eller skolor under beredskapstiden. Anslut Er till "T4 kamratförening" och använd Snapphanen som Ert föreningsblad. Skriv och berätta om Era sammankomster och varen vissa om att Ni skall finna en intresserad läsekrets.

Som framgår av översten Hagbergs ledare var han tveksam om redaktionen skulle mäktat med att ge ut en tidskrift, som någorlunda håller standarden. Det har dock under de gångna åren visat sig att tidskriften kunnat hålla standarden.

Redaktörer:

1943-1944 Depåssistent Manfred
1944-1946 Depåssistent Johansson
1946 Värnpliktige Sandell
1947 Värnpliktige Sjögren
1948-1954 Kapten Birger Brunnby
1954-1955 Kapten Sixten Eck
1962-1963 Kapten Arne Peterson
1964-1966 Kapten Claës Florén
1967-1977 Major Gunnar Hanell
1978-1994 Överstelöjtn. Arne Peterson

KARTOR . BREVPAPPER

KARTFODRAL . FILM

RESERVOIRPENNOR m. m.

köper Ni bäst
och billigast hos

Hänells

Annonsen ovan är Hänells Bokhandels annons i Snapphanens första nummer år 1943. Hänells Bokhandel har sedan dess varit annonsör i Snapphanen under de gångna 50 åren. Hjärtligt tack! Också ett hjärtligt tack till övriga Snapphanens annonsörer, som under de gångna åren varit trogna annonsörer i Snapphanen.
Arne Peterson
Redaktör och annonschef

Snapphanen – din tidning

"Ledaren" i Snapphanens första nummer oktober 1943.

Allt stort sker tyst – och tillkomsten av "Snapphanen" utgör intet undantag. Som tidningen nu föreligger är den några fås verk, ty det har varit svårt för redaktionen att nå alla dem vid kåren som har författarhjärta innanför vapenrocken och få dem att sända in sina manus. Föret har varit svårt i portgången och

många gånger har redaktionskärnan varit nära att tippa över för någon motig tuva. Nu när första numret äntligen föreligger färdigt, hoppas vi, det skall likt morgonens revelj väcka alla slumrande krafter och sätta fart på pennorna hos kårens personal. "Snapphanen" är icke avsedd att skrivas ihop av ett fåtal, att

bli en liten klicks språkrör. Den skall i stället bli varje "tefyrings" liv- och luck-organ, där han kan möta sina ledare och kamrater och själv ta gata till orda.

Alla äro välkomna med bidrag till nästa nummer!

Redaktionens adress: Bildningsrådet T4.

Föregångare till Snapphanen

Bland många andra gåvor fick Regementsmuseet år 1953 också fyra nummer av en tidskrift med det stolta namnet "Trängsoldaten". Gåvan inspirerade till försök att uttröna omfattningen av denna "Snapphanens" föregångare och så tillskrevs Kungl Biblioteket i Stockholm. Inventeringen gav till resultat, att man kunde räkna in sju årgångar om ett nummer vardera av "Trängsoldaten" och här följer några data:

Publikationen föddes år 1904 med något som kallas "Provnum-

mer 1" och betitlat "Tidning för beväringarna vid Wendes trängkår". I nummerordning kommer man sedan fram till och med år 1908. Endast nr 2 (1905) bär underrubrik och den lyder:

"Avsett för 1903 och 1904 års klasser av beväringen såsom ett minne av de 30 dagarna år 1905".

Ett åtta år långt uppehåll följer, innan årsklassen år 1906 är redo att ge ut 1917 års upplaga av "Trängsoldaten". Det är tydligen nr 3:s utgivare (årsklassen 1906) som vill

gjuta liv i gamla andar. Samma år ger 1905 års klass sitt bidrag med "Neutralitets-Trängsoldaten", men därefter tycks pennan inte ha lockat de Skånska trängarna till vidare försök på kärjournalistikens område. I 1917 års tidigare upplaga talas det om att tidningen utkommit "föregående år". Varken Kungl Biblioteket eller regementsmuseet har dock några spår av en 1916 års "Trängsoldat".

BLI MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING

Trängchefen har ordet

Det har nu gått mer än ett år sedan det ödesmättade beslutet att T4 slutligt läggs ner. Den viktigaste frågan under året har självfallet varit hur framtiden skulle bli för alla trängare i Hässleholm. Tack vare att så många valde att gå i förtid, vid 55 års ålder, kunde alla kvarvarande erbjudas fortsatt anställning i armén. Tyvärr innebär det flyttning för en del och under 1993-94 kommer således flera kamrater att påbörja tjänstgöring vid Hallandsbrigaden (116) och Kalmarbrigaden (112). Några har också omstationerats till Svea trängbataljon.

Vad gäller traditionsfrågor vet vi betydligt mer nu än för ett år sedan. Traditionsfrågorna har varit uppe till diskussion vid reservofficersmöte, där ett stort antal av våra reservofficerare mötte upp, vid vårmötet respektive höstmötet med kamrat-

föreningen samt med de aktiva trängofficerarna vid P2 m fl platser. I arbete med traditioner har jag följt de olika intressegruppernas uppfattning. Det innebär att:

- Fo 14 med Hässleholms depå framgent kommer att förvalta P6 och T4 traditioner genom att bli stödjande kamratförening, vidmakthålla museet och vårda de minnesföremål som deponeras inom garnisonsområdet.
- Sällskapet Skånska trängofficerare (mässföreningen) upphör och mässen överlämnas till A3 under våren 1994. Flertalet av de aktiva officerarna som nu är medlemmar i mässföreningen räknar jag med blir medlemmar i kamratföreningen.
- De föremål, inventarier porträtt och övrig konst, som finns i nuvarande mäss, kommer att depo-

neras inom P2 området. I skrivande stund ej slutligt bestämt var och hur.

- Avslutningsceremonien, med tropning av T4 fana, kommer att ske 1994-05-25 i samband med att de sista T4 soldater rycker ut från P2. Väl mött denna dag.

Vad gäller kamratföreningens verksamhet har som framgått årsmöte avhållits i samband med trevlig och välarrangerad utflykt till Eringsboda. Styrelsen kvarstår i stort men är kompletterad med vissa namn. Berndt Medin har avgått ur styrelsen efter ett mångårigt och engagerat arbete. Tack för det Berndt. Höstmöte avhålls den 27. oktober och det blir sista gången vi har chans att aväta en middag i nuvarande mäss Trängaren.

NILS OLOF JOHANSSON

Kamratföreningens kassör sedan flera år löjtnanten Allan Nordström har, efter en lång tids sjukdom 1993-01-18 avlidit i en ålder av 64 år.

Allan Nordström var född i Eggelstad i närheten av Sjöbo och anställdes som volontär år 1945 vid T4.

Han var under de första åren instruktör i sjukvårdstjänst och motortjänst för att från år 1973 och fram till pensioneringen år 1988 vara kompaniadjuvant vid stabskompaniet.

Allan var en mycket glad och positiv människa, hjälpsam mot alla. Trots sin svåra sjukdom var han fortfarande optimistisk in i det sista.

Vi bevarar ett ljusst minne av Allan Nordström och minns hans insatser för T4 och Kamratföreningen.

NILS OLOF JOHANSSON

REDAKTIONELLT

Av bl a ekonomiska skäl utkommer Snapphanen fr o m år 1992 med endast ett nummer per år. Snapphanen utkommer med sitt sista nummer i mars månad 1994.

Redaktören

SEKRETERARENS SPALT

(Kapten Gunnar Segerholm)

Kamratföreningsmedlemmar!

Tiden går fort. Nu är det ett år sedan jag hördes av i denna spalt. Det har hänt många saker under det gångna året och visst påverkas vår kamratförenings framtid.

Under året som gått har vår kassör och kamrat – Allan Nordström – gått bort. Han kämpade en ojämn kamp mot sin svåra sjukdom men in i det sista var han den gode och glade kamrat som vi alla minns honom. Jag saknar en god vän och kamratföreningskamrat.

När jag sitter här och försöker erinra mig vad som hänt kommer almanackan fram och jag får börja i november 1992.

Höstens stora samtalsämne bland de äldre kamraterna var erbjudande att avgå med förtida pension för militärer fr o m 55 år och för civila från 60 år. Detta erbjudande var föranlett av att armén har en total övertalighet på personal. För att förbereda alla dessa presumtiva pensionärer organiserade P2 en kurs för

blivande pensionärer som blev mycket uppskattad. Var det denna kurs innehåll och övrig information som påverkade de äldre kamraterna förtäljer ej historien, men de allra flesta valde möjligheten att avgå med förtida pension. Fram till nu har 44 yrkesofficerare med fullmakt vid P2 avgått med pension och 14 civila har låtit sig förtidspensioneras.

Under hela första halvåret 1993 märktes det tydligt att många av våra äldre kamrater hade slutat. Några var tvungna att ställa upp och tjänstgöra som reservofficerare under några veckor för att klara av övergången till ny organisation.

Vårt årsmöte hade vi den 5 juni med sedvanliga förhandlingar. Det blev en del skilften i vår styrelse – två av våra mångåriga styrelseledamöter avgick – och vi tackar Berndt Medin och Rolf Löfberg för deras arbete. Lunch avåt vi i P2 personalmatsal och i likhet med tidigare år var den förträfflig. Vi tackar speci-

ellt köket som alltid ställer upp för T4 kamratförening.

Vår utfärd gick detta år till Blomstergården i Eringsboda och denna utfärd rönt uppskattning vad vi förstår.

Det XXIV. Nordiska militära kamratföreningsmötet var denna gång förlagt till Sverige och I4 i Linköping var värdar. Jag hade förmånen att få delta i detta möte tillsammans med vår vice ordförande Claës Florén.

Kungl Livgrenadjärregementet (14/Fo 41) med översten av 1. graden Torbjörn Tillman i spetsen har all heder av sitt värdskap och vi tackar SMKR, I4 och Linköpings kommun för ett mycket trevligt möte. Jag tackar för det gångna året och hoppas att T4 kamratförening även i framtiden får leva vidare samt att alla Ni medlemmar blir mera aktiva så att vår förening blir en levande och framåtriktad förening.

DELTA I KAMRATFÖRENINGENS TRÄFFAR

Marianne Florén, Nils Olof Johansson och Bertil Ramstedt vid Kamratmiddagen 1993-06-05.

Karin och John Jämtfjäll m fl vid Kamratmiddagen 1993-06-05.

Erik Oldensten ger "direktiv" till ordföranden vid besöket vid Eringsboda trädgård.

Familjerna Allan och Maj-Britt Larsson och Werner och Hertha Nilsson vid kaffepausen vid Eringsboda.

Nye styrelsemedlemmen Jan Johansson i fototagen.

Nisses
FÖR
STORA & SMÅ

NISSES – STORTORGET
HÄSLEHOLM
TELEFON 0451-143 25

...BUTIKER
i BUTIKEN

LEKSAKER
GLAS & PORSLIN
HEM & HUSHÅLL
VÄSKOR
KOSMETIK
BARNVAGNAR
Candy Corner

RONDELLEN SERVICESTATION AB
SHELL – GRÖNÄNGSPLAN HÄSLEHOLM
Telefon 0451-100 83, 848 83 Faxnummer 0451-899 03

- MINILIVS STORKIOSK med lågpris på Cigarettilimpor – Kaffe – Chokladkartonger m.m. Fotostatkopiering – Penninglotter – Tips och Lottoinlämning – Uthyrning av Videokassetter och Videoboxar.
- TILLBEHÖR och Reservdelar.
- MASKINTVÄTT • SJÄLVSERVICEHALL • TELEFONHYTT.
- UTHYRNING AV: Släpvagnar och SKYLIFT.
- Öppet alla dagar till kl 24.00

BANKKORTEN kan Du använda hos oss.

VÄLKOMNA TILL EN FULLRESURS-STATION!

Kassören, Knut Johansson vid kaffepausen.

Ny chef för grundutbildningsbataljon träng

Överstelöjtnanten Nils Öhnfeldt, som sedan 1992-07-01 varit grundutbildningsbataljonschef, har fr o m 1993-07-01 placerats vid Arméns underhållscentrum (UhC) i Skövde.

Som hans efterträdare har fr o m 1993-07-01 utnämnts överstelöjtnanten Thomas Hansson.

Thomas Hansson är född i Södra

Sandby 1949-04-08. Började vid BSI vid T4 1966. Krigsskolan 1974-75.

Tjänstgjort som plutonchef, ställföreträdande kompanichef och kompanichef, främst vid stabskompani. Efter MHS ASK fem års tjänst vid Försvarsstaben, därefter tre år vid milostaben i Kristianstad.

Välkommen åter till T4

MEDDELANDE

Med detta nummer av Snapphanen medföljer inbetalningskort för årsavgiften (50,-) 1994.

Beloppet insätts på kamratföreningens postgiro-konto 76571-9 före 1994-02-01.

Var god inbetala årsavgiften senast angivna datum.

*Fira jubileum i samband
med Kamratföreningens
träffar vår och höst*

Ny tränginspektör

Översten av 1. graden Ragnar Söderberg har fr o m 1993-02-01 tillträtt en befattning vid Försvarsdepartementet.

Som tillförordnad tränginspektör har översten Ulf Ingelsson tjänstgjort 1993-02-01--04-30.

Som ny tränginspektör och chef för UhC from 1993-05-01 har översten av 1. graden Lars Nordmark tillträtt.

Lars Nordmarks bakgrund är:

1962	Fänrik vid T4	1968-69	MHS AK
1965	StabSbS	1969-71	MHS HK
		1971-77	Aspirant- detaljeh vid Ast och Fst
		1977-78	Kompch T2
		1978-80	C Ast/Träng
		1980-82	Försvarsdepartementet
		1982-83	Batch T2
		1983-86	Fobef fo 67
		1986-89	C Fst/Op 3
		1989-93	ÖB frivilligsamordnare
		1993-05-01	C UhC, tränginspektör

**BLI MEDLEM I
T4 KAMRATFÖRENING**

Bemärkelsedagar 1994

Följande Kamratföreningsmedlemmar (fr o m 70 års ålder och uppåt) har bemärkelsedagar under år 1994.

Lars Fahlman, Helsingborg	70 år	01-02
Kjell Rydlund, Hässleholm	75 år	01-06
Curt Johansson, Östersund	75 år	01-10
Hilding Reslow, Malmö	75 år	01-26
Lennart Rhodin, Ystad	70 år	02-04
Rune Wettergren, Hässleholm	75 år	02-05
Gerth Holmgren, Hässleholm	80 år	02-14
Lennart Svensson, Enköping	80 år	02-15
Börje Ellerström, Lund	80 år	03-21
Evert Lexander, Bjärnum	75 år	05-13
Kaj-Eve Jönsson, Båstad	75 år	06-12
Bengt Wall, Karlskrona	70 år	06-29
Hans Kjellgren, Stockholm	75 år	07-17
Alvar Medin, Malmö	85 år	07-26
Bertil Ramstedt, Båstad	80 år	08-10
Yngve Wahlman, Hässleholm	75 år	08-27
Göte Tell, Hässleholm	70 år	09-13
Hans Hansson, Malmö	70 år	09-24
Sixten Kåbjer, Hässleholm	80 år	10-25
Tryggve Ahlgren, Halmstad	75 år	11-07
Claës Florén, Nyhamnsläge	75 år	11-20
Ake Swahn, Ystad	70 år	11-26
Karl Lundahl, Hässleholm	75 år	12-11
Olle Larsson, Malmö	70 år	12-18
Bertil Persson, Jönköping	70 år	12-22
Nils Norrfalk, Götene	75 år	12-23

HÄSSLEHOLMS NYA SOLDATHEM

Ditt Andra Hem

Servering och kioskvaror,
samlings- och sammanträdeslokaler,
Andakt – Studier – Musik – Biljard
m m.

**Kom, Trivs
och känn Dig hemma**

Telefon 0451-109 01

"Mörk arrest" rustat för arrestanter med läslusta!

(Carl-Arthur Rittinge)

Hösten år 1938 stod ett 80-tal unga pojkar från olika landsdelar på T-4:s kaserngård. Alla var besjälade erhålla, enligt dåtidens kärva arbetsläge, ett efterlängt framtidjobb – nämligen volontäransättning. Uppställningsplatsen utanför kasernbyggnaderna var för de flesta av de unga sökandena obekant. De kalla sterila byggnaderna – kasernen – med den uppväxande allén runt kasernplan verkade för de sökandena stor och imponerande. Sökandantalet ger belägg för rådande dåliga arbetstider i Sverige. Det var kärt och för studieintresserade ungdomar "nattsvalt"! Av den stora skaran sökande skulle sex volontärer anställas vid 2. kompaniet – bilkompaniet. Undertecknad var en av sökanden. Vilka som skulle bli de lyckliga var en fråga i den "brokiga" skaran. Efter läkarundersökning, decimerades skaran. Kvarvarande "testades" av kompaniofficerare i kompaniets dagrum, där frågor om landets historia och krig, samt nedräkning av några tal, var aktuella. Från minnenas album har noterats frågan: "När stod slaget vid Lützen?"

Ängämaste minnet från anställningsdagen var den oerhört goda mat som serverades i matsalen. Eftermiddagens övningar avslutades med uppställning i kompaniets korridor. Här skulle offentliggöras namnen på de sex uttagna. Av de upppropade förekom mitt namn! Den 1. november skulle vi installeras oss för påbörjan av de treåriga avtal som volontäransättningen innebar. Övriga sökanden fick respass till hemorten, där de åter fick söka efter anställning i det kärva arbetsli-

matet. En ung man från mellersta Skåne kom hem till föräldrarna med glädjebeskedet – anställningen var ordnad. Min fader sade: "Det var en lycklig anställning".

En dimmig och råkall dag den 1. november 1938 ångade morgontåget från södra skånelandet in på Hässleholms station. Med taget medföljde några av de antagna volontärerna, som denna dag skulle påbörja värnning vid Kunglig Skånska trängkåren. Hässleholm var redan då militärstad, med det klingande kulturella namnet – Göingemetropolen! En stad, som under årens lopp haft kontakt med tusentals militärer. En stad med otaliga militärminnen. Staden var på 1930-talet liten, men idyllisk. Göingemetropolen dominerades således av militären. Valkända paradgatan – Finjagatan – har upplevt många tramp från knarrande marschkängor och stövlers klampande under soldaternas färd mellan kasernen och stationen. I gatan har soldaterna under årens lopp färdt många tårar, då militärerna efter permission återvänt till kasernen och militärlivet. Deras tramp mot kasernvakten gick ofta i moll. Många av deras färd norrut som lång och ointressant, men också som en färd mot evigheten! Enda positiva i deras tankar var längtan till nästa permission, då Finjagatan åter blev färdväg mot station och friheten – hem till nära och kära! Kasernerna var således ingen längtande hägring för militärerna. Stolt och majestätiskt reste sig det högt belägna kanslihuset. Utanför var grind nr 1, där posten i ur och skur trampade av och an, gjorde helomvändningar i takt med klocksla-

gen från stora uret på gymnastiksalens västra gavel. Utmed vägen från grinden till kanslihuset växte lum-mig allé, med underbart vackra träd. Under deras yviga vackra grenverk togs denna dag våra första steg på kronans märk. Framme vid vackra kanslihuset stannade vi upp. Blickade upp mot kanslihuset. Impo-nerande för alla. En första anblick av vår blivande arbetsplats. Officers-mässen inrymdes i kanslihusets tredje våning. Övriga våningar hade stabsutrymme, kassaavdelning och personaldetalj. Nedre våningen inrymdes kasernvaktlokaler och ar-vester.

I volontärutbildningen ingick kasernvaktstjänst. Dessa bevaknings-uppgifter, förutom posttjänsten vid grind nr 1, var rikliga. Bland annat tillsyn av arrestanterna. Deras lo-ka-ler var dåliga och ohygieniska. Ar-vester var placerade i kanslihusets nordöstra del, vettande mot gym-nastiksalbyggnaden. En arrest var "mörk arrest". Ett minne, som al-drig förbleknar i mina många mili-tärminnen, finns från denna "mörka arrest". Under några av mina första tjänsteår vid kasernvakten skulle en värnpliktig avtjäna ådömt straff i "mörk arrest". Klockan 17.00 på-börjades straffet. Enligt kasernvakt-instruktionen skulle någon av vaktens slutna del närvara vid ar-estantsättningen. En "mörk arrest", vars utrymme var ganska litet. Det omgärdades av kraftigt byggda väg-gar utan fönster, men med en "knar-rande" bastant ståldörr. Utrymme-t hade spartansk inredning. En liten väl klumpig trästol kompletterade ett litet lågt bord, vars skiva var nött, slitet och illa vandaliserad. Från

väggen fälldes sängen ut, som hala-des ut klockan 21.00 och lyftes in klockan 06.00. En uppgift för kas-ernvaktens slutna del. Vidare var i arrestutrymmet placerat toastol med stål-potta. Arrestlokalens inre var mörk och dystert. Kort sagt kan man uttrycka det så "mörkt som i graven", enligt dåtida ofta fällda uttryck.

Före klockan 17.00 inleddes sig vä-bel. En fanjunkare, som hade ord-ningsövervakande uppgift inom kas-ernen. Klockan 17.00 kom kompa-ni-dagbefälet med arrestanten. Väbeln läste med hög och klar röst upp domslutet om avtjänande av "mörk arrest". En ur vaktens slutna del, undertecknad, var närvarande vid avvisiteringen. Detta skedde utanför arrestlokalen. Från ett skåp i arrestgången tog väbeln fram ex-emplar av svenska psalmboken, bi-beln och soldaten i fält, vilken litte-ratur fick kvitteras ut av arrestanten. Med bokmaterialen under armen steg arrestanten in i "mörka arres-

ten", varefter "knarriga" ståldörren lästes!

Ännu har jag en klar bild av en svensk soldats avtjänande av be-gånget militärbrott i en mörk om-givning i ett parant kanslihus. Med dåtidens klassiska kulturverk från bokvärlden i sitt sällskap sonade han sitt brott i en mörk och trist om-givning. Böcker, som skulle ge kun-skap och andlig spis, om arrestanten erhållit en ljus tillvaro!

Visserligen var jag då ung, utan någon större livserfarenhet. Men bilden av soldatens mörka arrest förbleknar aldrig! Kulturella böcker kunde utnyttjas annorlunda. Mörkret i arresten var naturligtvis dominerande. Vid horisonten började då krigsmolnen för mörka himlen och andra världskriget bröt snart ut. Härmed försvann "mörka arresten" från militära straffskalan.

Någon timme senare ägde vakt-avlösning rum. Ny vaktstyrka in-va-derade vaktlokalerna. Dessa över-tog även arrestbevakningen. Tan-

ken på soldaten i "mörka arresten" ebbade aldrig ut, trots härliga frihe-ten från vakttjänsten. Efter omkläd-nad till permissionsmundering läm-nade jag kompanilokalerna för stadsbesök. Härunder vandrade jag förbi kanslihuset. Stannade upp en kort stund utanför huset. Blicken riktades mot "mörka arresten" och tanken till dess invånare. Endast stie-la gråmålade väggar observerades. Något tecken på liv fanns ej. Arrest-anten verkade vara anonym! I när-belägna officersparken hördes stor fågelkonsert. Otroligt vackert och underbart i kvällstunden för de som hade förmånen att njuta och höra. Tänk vad livet är skönt, tänkte jag, men ej för en soldat i "mörk arrest"! Kanske kunde han genom de tjocka väggarna uppfatta något av konser-ten och njuta, även om lilla utrym-met var mörklagt!

Ett minne från dåtidens grymhet, förödande och hjärtlöst.

ALLTID RÄTT DÄCK

Ringcentralen
däckservice

HELSINGBORG
042 - 15 30 50

HÄSSELEHOLM
0451 - 142 20

KRISTIANSTAD
044 - 11 59 70

PERSTORP
0435 - 300 79

TINGSRYD
0477 - 15 80

ÄLMHULT
0476 - 124 70

ÄNGELHOLM
0431 - 152 51

ÖRKELLJUNGA
0435 - 526 16

Artikelförfattaren Claës Florén.

XXIV. Nordiska Kamratföreningsmötet

(Major Claës Florén)

Mötet ägde denna gång rum i Linköping under tiden 17. juni med avslutning på kvällen 19. juni 1993.

I år var det för mig litet av nostalgi inblandat i det hela. Det var 53 år sedan jag gick in genom grindarna vid T1 i samma stad för att påbörja min militära utbildning.

Nu för tiden är T1 ett civilt bostadsområde med lägenheter med mera sak samma som delvis har skett med gamla T4. Den så kallade "lägerhyddan" där vi utrustades med kläder var nu en konsumbutik. Världen förändras! Kamratföreningsmötet höll till i de gamla dubbelinfanterikasernerna där nu 14 och A1 är kasererade.

De officiella öppningsceremonierna med kransnedläggning på torsdagen var traditionella. Ett bejublat inslag var Arméns musikplutons framträdande och uppvisning. Vilken precision och ändå bra musik. Något så högklassigt som här visades tror jag få av de gamla militära musikkåren kunde uppvisa.

En parad genom Linköpings

centrum öppningsdagen kom mig att tänka på de gamla kyrkparaderna från år 1940 under överste Smiths ledning.

Fredagens förmiddag ägnades helt åt militära aktiviteter i form av föreläsningövningar. En god fältlunch avslutade förmiddagen.

Resten av dagen ägnades åt egna aktiviteter och i Linköping finns ju mycket att se.

Lördagen inleddes traditionsenligt med hissande av de fyra nordiska ländernas flaggor.

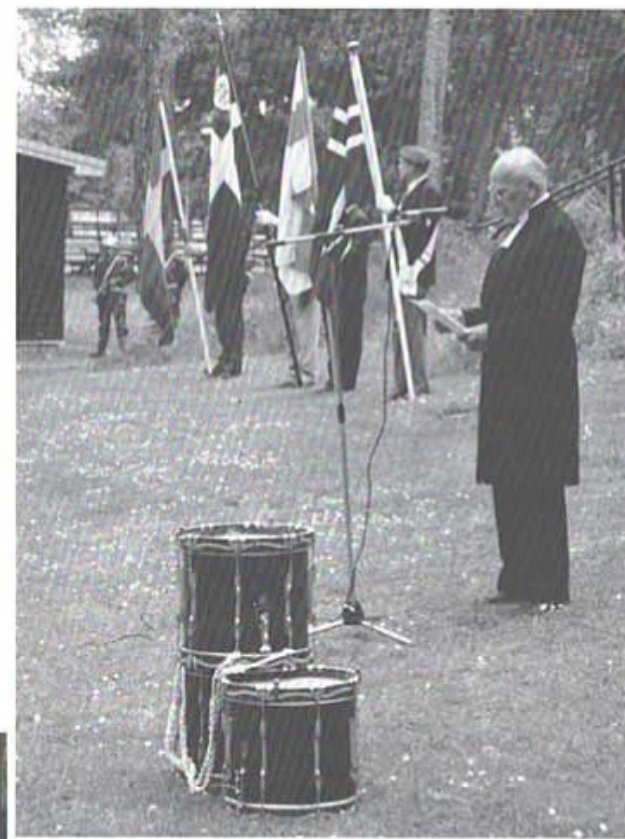
Dagen var uppdelad i flera begivenheter med skilda innehåll. Själv hade jag valt att se Vreta Klosters kyrka, åtföljt av en båtfärd på Göta kanal med lunch ombord. Färden gick från Bergs slussar till Borensberg. Det är en fantastisk upplevelse att sakta men säkert klättra genom slussarna och sedan glida fram på kanalen, vilken ju icke verkar bredare än att man tycker sig kunna fatta tag i trädgrenarna på stränderna. Hur sedan personalen kunde servera en så utsökt lunch på så kort

tid åt fartygets all passagerare är ett tecken på mycket god organisation. Efter återkomsten till Linköping såg vi en bejublad uppvisning av "Smålands Karoliner" i tidstypiska uniformer och med den tidens kommandoteknik. Mötet började nu nalkas sitt slut. Hedersgäst vid kvällens högtidsbankett var bland andra den svenska överbefälhavaren. ÖB höll sitt högtidstal icke blott på svenska utan även själv på finska. Slutceremonien samma kväll på 14 kaserngård var pampig. Där agerade Hemvärnets musikkår, ledd av en kvinnlig regementstrumslagare. I stil och elegans kunde musikkåren väl jämföra sig med Arméns musikpluton. Framförandet av "Carolus Rex" såväl som SMKR egen marsch och Livgreadjärregementets paradmarsch var högklassig.

Dagen och mötet avslutades med Svenska arméns stora tapto och så var mötet slut.

Nästa Nordiska Kamratföreningsmöte om två år äger rum i Norge.

Koromet leddes av överhovpredikanten em, fältprosten Hans Åkerhielm.

Korum.

Fäldlunch med konsert.

Smålands karoliner under stridsuppvissning.

Smålands karoliner.

▲ Kamratföreningens sekreterare, kapte-
nen Gunnar Segerholm och norske kam-
rat, Tore Rönningen från Transport-
kompaniets kamratförening.

◀ Chefen för 14/Fo 41 översten l. gr. Tor-
björn Tillman.

BIDRAG TILL TIDNINGSFONDEN

1992-09-01--1993-08-31. Redovisning i den ordning medlen inluttit

Tage Estelius, Helsingborg
Gunnar Johansson, Hässleholm
Sven Rosqvist, Malmö
Knut Thuresson, Hässleholm
Ragnar Stenbäck, Växjö
Jan Magnusson, Åhus
Erland Ek, Hässleholm
Per Olsson, Eksjö
Gunnar Henningsson, Staffanstorp
Folke Hartman, Hässleholm
Malte Skoog, Hässleholm
Einar Isendahl, Hässleholm
Stefan Lundgren, Kristianstad
Karl-Erik Persson, Hässleholm
Ragnar Werner, Lidingö
Torsten Wilhelmsson, Bjärred
Gunnar Ask, Lund
Carl Holst, Kristianstad
Harald Arvidsson, Linköping
Bertil Jönsson, Orkelljunga
Ingvar Andersson, Hässleholm
Carl Hamilton, Härnösand
Ragnar Larsson, Vinslöv
Hugo Olsson, Sösdala
Stig Hansson, Malmö
Manfred Hedin, Vellinge
Sigurd Lindstedt, Fjällinge
Per Creutz, Tyringe
Sture Nilsson, Karlstad
Gottvard Billqvist, Landskrona
Henry Christensson, Helsingborg
Jan Kristensson, Furulund
Bengt Björkstrand, Kristianstad
Rolf Löfberg, Karlshamn
Gunnar Sendel, Malmö
Gert Andersson, Oresundsbro
Bengt Hillman, Helsingborg
Olle Larsson, Malmö
Mikael Karlsson, Ängelholm
Eva o Sonny Johansson, Halmstad
Birger Hasselrot, Sollentuna
Gullan Larsson, Ransta
Göte Liljegrahn, Växjö
Birger Brunby, Nyhamnsläge
Rolf Bergström, Danderyd
Sven Alm, Stockholm
Gustaf Huszar, Hässleholm
Sven Toft, Tyringe
Bertil Persson, Jönköping
Erik Tenfeldt, Halmstad
John Ernsgård, Växjö
Erik Nilsson, Klägerup
Börje Ellerström, Lund
Bertil Schmidt, Alingsås

Arne Olsson, Hässleholm
Torsten Nilsson, Oxie
Arne Axrup, Furulund
Ulf Persson, Malmö
Lennart Jönsson, Ystad
Bengt Ehrenberg, Kristianstad
Lars Fahlman, Helsingborg
Gunnar Palm, Svalöv
William Henriksson, Lund
Erik Wall, Huskvarna
Torsten Gustavsson, Ljungby
Egon Henningsson, Glimåkra
Allan Andersson, Landskrona
Hans Hansson, Malmö
Yngve Wahlman, Hässleholm
C-A Lindencrona, Ängelholm
Ove Skogh, Hallstahammar
Iwe Herlin, Malmö
Berndt Elander, Stockholm
Knut Johansson, Hässleholm
Arne Mårtensson, Svedala
Nils Norrfalk, Göteborg
Bure Kinnman, Tyringe
Stig Wejnering, Kristianstad
Alvar Andersson, Helsingborg
Thor Lindé, Ängelholm
Rüno Andersson, Hässleholm
Lennart Svensson, Enköping
Alvar Medin, Malmö
Tyke Svennemark, Stockholm
Inga Johansson, Båstad
Kjell Lundström, Skövde
Sven Sjöström, Hässleholm
Bo Lundh, Hässleholm
Frank Minten, Bandhagen
Claes Brendheden, Hässleholm
Lars Bouveng, Lidingö
Sven Nissmo, Axvalla
Lars-Erik Larsson, Malmö
Olle Jacobsson, Lund
Ove Söderqvist, Kristianstad
Erik Wilhelmsson, Täfteå
Tage Rangroost, Hässleholm
Nils-Erik Andersson, Gånghøster
Stig Sjögren, Malmö
L-G Samuelsson, Kalmar
Ragnar Nilsson, Hässleholm
Sixten Kåbjer, Hässleholm
Bertil Osberg, Hässleholm
Henning Larsson, Malmö
Stefan Idefeldt, Kalmar
Hilding Reslow, Malmö
Marianne Sundblad, Hässleholm
Lars Olsson, Oskarshamn

Åke Swahn, Ystad
K-G Sjöholm, Hässleholm
Sven-B Thornberg, Sösdala
E Höjer-Harksen, Göteborg
Ulf Hugmark, Örebro
Allan Nilsson, Vittsjö
Tage Wiberg, Mölltorp
Kjell Elleström, Eslöv
Christer Malm, Kivik
Sven Liedholm, Hässleholm
Sune Hyldén, Karlshamn
Sten Svensson, Bromma
Mikael Lindén, Hässleholm
Ossian Andersson, Sösdala
Rolf Wide, Bromma
Nils-Axel Månsson, Malmö
Per Ström, Hässleholm
Stig Höörgren, Malmö
Bertil Hallberg, Malmö
Nils Bengtsson, Malmö
Åke Hernqvist, Klintehamn
Trygve Ahlgren, Halmstad
Rolf Malmby, Tyskland
Allan Nilsson, Hässleholm
Lars-Åke Nilsson, Hässleholm
Anders Löfgren, Malmö
Tom Wåhlin, Hällviken
Göte Tell, Hässleholm
Hans Åkesson, Staffanstorp
Sven-Axel Tornered, Bromölla
Mats Ardevall, Helsingborg
Beth Persson, Hässleholm
Tage Estelius, Helsingborg
Erik Larsson, Anderslöv

Summa kronor 7381:-

Styrelsens tack för bidragen
*Knut Johansson,
Kassör*

Eftersom T4 upphör 1994-07-01
upphör också Snapphanen, varför
även Tidningsfonden upphör.
Snapphanen kommer att ersättas av
ett orienteringsblad, som utsänds en
gång per år (i samband med inbju-
dan till vårtreffen alternativt höst-
treffen).

Hjortarna inom P2 område

(Överstelöjtnant Bengt Thörn)

Då jag ryckte in till P2 i mitten av 1950-talet som "studentbeväring" omfattade årsklassen 380-400 värnpliktiga. Koreakrigets efterdyningar gjorde sig påmind och den första oljekrisen med körförbud för civila fordon över helgerna underströk livets allvar för oss nyinryckta. Detta resulterade bl.a. i omfattande helgtjänstgöring i vakt- och beredskapsstyrkorna. I vakten hade man full sysselsättning med att patrullera runt och kontrollera garage, förråd och övriga byggnader. Däremot blev det en del "madrasskänedom" för de värnpliktiga som ingick i beredskapen. För att vi inte skulle bli alltför utvilade låg det dagbefalet att hålla oss igång med dåtidens "beredskapsarbete". Det bestod i att på helgerna rengöra spolplatta och matsal samt i att röja sly inom kasernområdet. Tänk vad mycket energi som lagts ner i detta sisifusgöra. Växtkraften i marken innanför kasernstaketet var och är fortfarande stor. Det tar inte särskilt lång tid efter ett ingrepp i naturen (tex för nybyggnation) förrän marken återtagit sitt normala utseende, frånsatt att en ny byggnad vuxit upp.

Kasernofficer var under denna tid kapten (sedemera överstelöjtnant) Sture Bågstam. Hans handgångne man var rustmästaren Harry Petersson ("Brandpetter"), tillika sekreterare i P2 Jaktvårdsförening. På 1950-talet fanns i Hässleholms Hembygdspark förutom getter och diverse fåglar, såväl i voljärer som i dammar, även kronhjortar och dovhjortar. Kronhjortarna trivdes nog inte särskilt bra. Dovhjortarna däremot förökade sig årligen och snart blev hägnet i parken för litet. Efter viss debatt i stadsfullmäktige, där Sture Bågstam svingade ordförandeklubban, och även på insändrandsidan i tidningen Norra Skåne beslöt, att i stället för att avliva några dovhjortar, skulle P2 efter Fortifikationsförvaltningens godkännande "ta över och förvalta Hembygdsparkens övertaliga hjortar". Dessa skulle bli naturens egna slörjörare. 1958 kom sålunda en plattshjort, "Snoddas", (döpt efter en av våra första popidoler) samt tre dovtill regementet för "inmönstring". Kasernområdet ansågs kunna hålla 25-27 djur.

Snoddas brukade i juni smita ut

genom vakten och "rensa" fanjunkare Valter Bjerkemos stora jordgubbsodlingar. Efter avslutad måltid återvände han till kasernområdet för att oäktmlig för bestraffning smälta maten i avskildhet. Det hände även mer än en gång att han gjorde detta på idrottsplatsen. Vid ett tillfälle då han vilade där skulle det spelas kompanifotboll. För att få bort honom sparkade en beväring bollen på honom. Snoddas var snabb i repliken och soldaten fick sys ihop på Hässleholms lasarett.

Till en början var alla positiva till dessa nya gracila medarbetare innanför kasernområdet. Inte minst de värnpliktiga, som slapp slörjöringen under helgerna. Men det visade sig snart att alla välskötta rabatter runt kaserner och runt olika trafikplatser även uppskattades av hjortarna. Till en början inhägnades rabatter och planteringar. Därefter försågs de med diverse primitiva elstängsel av "Brandpetters" konstruktion för att successivt försvinna helt.

Hjortarna trivdes mycket bra vid P2 och förökade sig i full omfattning. Fortfarande inträffar det att

ett dovt får dubbelkalvar, vilket är ovanligt. För att vidmakthålla och utveckla stammen måste ständigt nytt blod tillföras, ty annars blir inavel påtaglig. Detta sker genom tillförsel av nya handjur från andra stammar. Numera finns det gott om hägn, varifrån friskt blod kan tillföras. Vi har även haft utbyte med de Kongl. Danska hjortarna från Dyrehavsbakken (en mörkare variant) samt med det stora Ottenby-hägnat på Öland (en ljusare variant). Att fånga hjortar för utbyte är inte helt lätt. Brandpetter hade tex vid ett tillfälle spanat in att en tänkt utbyteshjort var förtjust i choklad. Detta införskaffades från matsalen. När han tyckte sig ha kommit på god fot med bytesobjektet försökte han koppla ett djurvt brottargrepp på hjorten, vilket resulterade i att rustmästaren gick med mitella och gipsad arm i sex veckor medan hjorten med full kraft deltog i brunstbataljerna.

Hjortarnas brunstperiod infaller i mitten av oktober – mitten av november. Den föregås av omfattande förpostfaktningar redan i slutet av september. De lättjetulla hjortarna i herrklubben, som hållit ihop i bästa samförstånd under sommaren, blir nu plötsligt stora antagonister och far ihop så att sticker och strår ryker. Vill det sig riktigt illa kan dagliga fighter sluta med att ett horn, eller delar därav, bryts av. I något fall har en av "tronpretendenterna" blivit av med ena ögat. Kapten Sture "Svinget" Sandberg, som är regementets egen "hjortfot" döpte honom följdriktigt till "Enöga". En inplanterad avelshjort gick så hårt åt en av antagonisterna, "Ottenbyaren", att denne dog (vilket för övrigt händer även ute bland frilevande hjortar). Själv gav han sedan hela sitt "harems" en rejäl omgång, varefter han drog sig tillbaka helt utmatad och döpt till "Travolta". Han

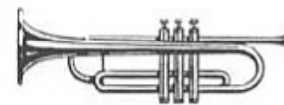
förtog sig på kuppen och återfanns två dagar senare död.

När T4 år 1986 flyttade in på P2 skulle bl.a jag som ett led i introduktionen inom nya området hålla ett anförande om hjortarna som ett nytt inslag i utbildningen. Löjtnanten Allan Stenhöös, som jag haft som elev vid en kurs i jägarexamen, anmälde då att nu kommer Bengt Thörn att tala om kronhjortarna. Jag inledde då med att jag tyckte att en "jägare borde känna till skillnaden mellan kronhjort och dovhjort". Den gode Allan Stenhöös replikerade då med att det gjorde han visst men att Kronans hjortar helt kort och militäriskt även kunde kallas för "kronhjortar".

Just nu omfattar stammen ca 28 djur. Kanske borde den minska till ca 18-20 med hänsyn till att byggnation och övningsverksamhet inom kasernområdet ständigt ökar medan de östörda terrängpartierna blir färre.

Musikinstrument är det noga med. Gå därför till oss. Vi hjälper dig att få det instrument som passar just dig.

Vår serviceavdelning hjälper dig när något är fel.

Vi reparerar musikinstrument men även VIDEO och STEREO.

Vi har stor sortering på noter. Även körnoter.

Välkommen till

Din bästa affär i Hässleholm!

ABO MUSIK

Frykholmogatan 19 • Tel. 0451-84170

Förteckning över HEDERSMEDLEMMAR och STÄNDIGA MEDLEMMAR i T4 Kamratförening

HEDERSMEDLEMMAR

Birger Hasselrot, Sollentuna
Ingrid Nordström, Laholm
Nils-Olof Lindner, Blentarp
Rune Morell, Laholm
Göran Wetterlundh, Halmstad
Bengt Yman, Åhus

STÄNDIGA MEDLEMMAR

Torsten Aurell, Osby
Ulf Andersson, Malmö
Ingvar Andersson, Hässleholm
Hilding Andersson, Hässleholm
Bertil Albin, Helsingborg
Kayh Andersson, Hässleholm
Rolf Anderberg, Norrköping
Holger Axell, Mölle
Hans Arndt, Tannarp
Jonas Axeheim, Helsingborg
Jonny Bengtsson, Oxie
Lennart Bengtsson, Växorp
Anders Bratt, Hässleholm
Mikael Borggren, Kristianstad
Sven Bengtsson, Älmhult
Lars Bouveng, Lidingö
George Briford, Lund
Jan Bergström, Tyringe
Raoul Carnwall, Kungsör
Dag Caldenfors, Stockholm
Börje Carlsson, Hässleholm
Sten Cronholm, Hässleholm
Hans Dahlberg, Saltjöbaden
Björn Danielsson, Jönköping
Anders Dicksson, Hässleholm
Bengt Ekström, Angelholm
John Erngård, Växjö
John Erik Einarsson, Örskelljunga
Börje Ellerström, Lund
Lars Fälth, Hässleholm
Ingvar Grönberg, Löddeköpinge
Ulf Grevilius, Falsterbo
Jonas Granberg, Linköping
Rune Glimenius, Haninge
Anders Grönberg, Ljungbyhed

Kjell-Göran Hansson, Hässleholm
Johan Hallenborg, Hovås
Bo Hansson, Svängsta
Kent Högberg, Eslöv
Toivo Henriksson, Landskrona
Carl Hamilton, Harnösand
N-A Hårdensvärd, Kristianstad
Inga Johansson, Båstad
John Jämtfjäll, Hässleholm
Anders Johansson, Linköping
Jan Johansson, Akarp
Hans-William Jöngård, Genarp
Bure Kinnman, Tyringe
Anders Klinteberg, Lidingö
Håkan Karlsson, Göteborg
Åke Lindstrand, Skövde
Mårit Lange, Hässleholm
Harry Landin, Glimåkra
Lars-Erik Larsson, Malmö
Bertil Lindkvist, Perstorp
Sten-Sture Larsson, Upplands
Väsby
Anders Lindholm, Hamneda
Göran Lindh, Halmstad
Per Manell, Uppsala
Lars Möller, Hässleholm
Sven Ingemar Malmqvist,
Stockholm
Bengt Mattsson, Broby
Bertil Malmros, Lund
Nils-Axel Månsson, Malmö
Sonny Månsson, Vinslöv
Åke Netterheim, Lund
Lars Niwong, Hässleholm
Olthan Nilsson, Hässleholm
Karl-Gösta Nilsson, Osby
Per Nehler, Stockholm
Lars Nordmark, Skövde
Nils Arne Nilsson, Tollarp
Kerstin Nordström, Hässleholm
Rune Niwong, Viken
Ola Nilsson, Västervik
Anders Nicander, Bromölla
Astrid Nilsson, Osby

Arne Prenell, Vinslöv
Kjell Persson, Linköping
Carl-Johan Persson, Oskarshamn
Börje Persson, Uppsala
Bo Persson, Hässleholm
Arne Peterson, Hässleholm
Olle Ljung-Persson, Fjälkinge
Aide Persson, Hässleholm
J P B Redtka, Helsingborg
Kjell Rydlund, Hässleholm
Lennart Rhodin, Ystad
Per Rempe, Trelleborg
Ulf Råvik, Hässleholm
Lennart Rawenius, Hässleholm
Carl-Johan Reventberg, Skövde
Bertil Ramstedt, Båstad
Sven Sörngård, Hässleholm
Stig Ståhl, Torshälla
Ralf Sappelt, Båstad
Per-Olof Sundberg, Lidköping
Rolf Svensson, Linköping
Nils-Olof Sandberg, Tyringe
Allan Svensson, Helsingborg
Gunnar Segerholm, Hässleholm
Lennart Svensson, Enköping
Lars Samuelsson, Kalmar
Anders Schönbeck, Hamburgsund
Roland Svensson, Diö
Allan Stenhöös, Hässleholm
Eric Thomé, Båstad
Göte Tell, Hässleholm
Erik Tenfält, Halmstad
Astrid Thanner, Helsingborg
Leif Törnqvist, Bjuv
Erik Oson Thott, Klågerup
S V Wickström, Malmö
Einar Waldemarsson, Hässleholm
Peter Wahlström, Anderslöv
Lars Weghagen, Skövde
Jan Wiklander, Norsborg
Bengt Wall, Karlskrona
Anders Westberg, Angelholm
K-B Wahlström, Hässleholm
Per Wilhelmsson, Ystad

Hos Werner kan alla gamla T4-soldater känna igen sig

(Saxat ur tidningen Norra Skåne 1993-06-22, med benäget tillstånd)

HÄSSLEHOLM. Hässleholm! Det var ju här jag gjorde lumpen. . .

Turister i form av äldre och medelålders män har numera inte så mycket att visa sina anhöriga från den tid de försvarade ärans och hjältnarnas traditioner. Ätminstone inte om de exerceerade beväring vid T4. Alltför mycket har ändrat sig sedan sist. Men istället för att bese det gamla T4-området som blivit tillhåll för näringsliv och förvaltning eller åka ut till P2 borde de svänga in vid Norra Skåne-huset och knacka på i det lilla röda huset i parken. Där finns T4:s museum och fortfarande det T4, som en gång var. Och framförallt finns där museiföreståndaren Werner Nilsson.

Werner Nilsson, fd T4-löjtnant, visar omkring bland gamla uniformer, sablar, sjukvårdsutrustning och radioapparater.

Allt har han på sina fem fingrar. Men så har han också vigt nästan hela sitt vuxna liv åt T4. Han gick furirskolan åren 1942-46 och var sedan anställd till 1976 med avbrott för FN-tjänst. Huvudsakligen arbetade han med hundtjänst och inom sjukvården. Numera är han lika nära förbunden med T4:s museum som med den gamla rotegården Verumsgården där museet inryms sedan 1980.

- Jag och min fru känner för museet på ett alldeles särskilt sätt, säger han. För museet vara kvar i den här gamla kåken kan jag nog tänka mej att fortsätta att sköta samlingarna ett tag till trots att åldern egentligen säger att jag borde göra något annat.

Varsamt och kunnigt griper han om faskinkniven från 1848, smeker tyget till de blåa 1800-talsuniformerna och bläddrar i böckerna som rymmer överste Knut Hagbergs memoaranteckningar.

Den blåa färgen försvann från

Werner Nilsson visar hur man på fälmässigt sätt lagar tänder med hjälp av en borrh från 1930-talet. (Foto: Stefan Sandström)

uniformerna när seklet fortfarande var ungt. Anledningen var att svenska soldater skulle likna andra armées soldater men den begynnande krisen för svensk teko-industri gjorde sig också påmind. 1960 var den svenske soldatens permissionsuniform återigen blå.

*Det var en gång i min ungdoms vår
Jag hade fyllt sjutton år
Jag var så lycklig, så ung och glad
Jag skulle bli en trängsoldat.*

Poemet skrevs av August Persson som var volontär vid 2. kompaniet medan T4 fortfarande fanns kvar i Landskrona. Den annars ökände poeten dog ganska ung och det är obekant om han flyttade med regementet till Hässleholm 1907. Vardagen hade väl sina guldkanter då också men att vara soldat förr var kärvar och hårdare, minns Werner Nilsson. Fortfarande finns det gamla T4-ingar som kan berätta om hur det var att svara för underhållstjänsten under de norrländska krigsvintrarna när kvicksilvret närmade sig 40 minusgrader.

Slapp man den dagliga tjänsten, så inte var det roligare att gå till sjukan. Werner Nilsson visar en gammal tändläkarborr från 1930-talet. Att vistelsen i arreten inte på långt när var lika problemfri som för 91:an Karlsson och 87:an Axelsson framgår av två handklovar. Werner Nilsson har en dröm kvar: Att kunna ställa upp modeller av T4:s regementsmusikkår, som avvecklades 1957 och spela marscher för besökarna.

– Folk skänker frikostigt gåvor till museet, säger han. Vi har gott om besökare inte minst på sommaren eftersom museet är öppet varje onsdag i juli. Det kommer mycket föreningar även om hässleholmarna själva är lite svårlockade.

Nästa år, 1994, försvinner T4 som regementsenhet samtidigt som det fyller 100 år. Men här kommer det alltid att leva kvar.

AV BILLY BENGTTSSON

*Sjuksköterskeuniform från 1891 skänkt av instruktionsköterskan Märilt Lange.
(Foto: Stefan Sandström).*

Hässleholmsgården

(Västra Göinge Hembygdsförening)

I en förteckning över Danmarks brev från medeltiden finns ett donationsbrev från 1382 av Torben Lavridsson rörande Ormastorp i Lugude härad. Personregistret till samma arbete omtalar att denne tillhörde hässleholmsläkten Torben Lavridsson. Därefter omtals Hässleholmsgården först under 1500-talet. I Svenska adelns ättar tavlor nämnes från denna tid Carin Hård af Segerstad. Hon levde i mitten av 1500-talet och blev gift med Matts Torbjörnsson till Hässleholm 1558. Som senare ägare till gården har uppgivits Torben Mattson. Han skrev sig 1580 till Hässleholm och var troligen son till Matts Torbjörnsson. Även Henrik Agesen skrev sig till Hässleholm, som han torde ha erhållit vid giften med sin första hustru Beate Mattsson 1608. Henrik Agesen var gift andra gången 1616 med Anne Daa, tredje gången med Birte Mormand.

Åtten Walkendorff, som lär härstamma från Österrike och kom till Danmark på 1300-talet övertog sedan egendomen. Den förste på Hässleholmsgården med namnet Walkendorff var Henning Walkendorff, född på Glorup i Danmark 1599 och död där 1658. Han var för-

sta gången gift 1618 i Odense med Carne Brahe, andra gången 1633 med Anna Barnekow och tredje gången 1648 med Margrethe Blome.

Henning Walkendorff förvärvade år 1646 patronatsrätten till Stoby kyrka, den upphävdes först år 1889. Christopher Walkendorff, sonen i första giften, övertog sedan Hässleholmsgården. Han var född 1621, död på Ellinge 1690, gift första gången med Margareta Barnekow och andra gången med Anna Vind. I Stoby kyrka, till vilken han var patronus, hänger hans och hans andra hustrus vapensköldar med året 1654. Av barnen övertog sedan sonen Hans Hässleholmsgården. Han var född i andra giften. Med honom började den ekonomiska nedgången för denna släkt i Sverige. Sonen Jörgen eller Göran, som också, var född i andra giften, skrev sig till Maglöv och Hässleholm och övertog sålunda dessa egendommar. Jörgen Walkendorff var född 1657 och dog 1709. Han blev 1684 gift med Anna Sophia von Bartholin.

Efter släkten Walkendorff övergick Hässleholmsgården till Christian Sommar, som adlades Cederfeldt. Han föddes i Everöds prästgård 1672 och dog 1724 på

Hässleholmsgården. Christian Sommar gifte sig 1696 med Margareta Tulin i Allerum, född 1667. Även sonen Nils Cederfeldt förefaller någon tid ha innehaft gården, innan den gick ifrån den Cederfeldtska släkten. Christian Cederfeldts vapensköld hänger i Stoby kyrka.

Den förste med namnet Ehrenborg var Jens Mikkelsen, adlad Ehrenborg till Hovdala 1687. Han var född 1621 på Jylland och gift med Anna Gjedde, född 1629. Hässleholmsgården inköptes 1743 av Jöns Ehrenborgs sonson ryttmästaren Casper Ehrenborg. Denne, som skrev sig till Hovdala, Hässleholm, Bårarp, Plönninge, Bohult, Orberg och Bolmarö, var född 1700 på Ljungarum i N. Mellby socken och dog 1769 på Hovdala. Han blev 1724 gift med Elisabet Eufrosyne von Coniwen, född 1709 på Vegeholm och död 1755. Genom köpet av Hässleholmsgården blev Ehrenborg patronus till Stoby kyrka.

Nästa ägare till gården blev sonen Mickael Ehrenborg, född 1773 och död på Hässleholmsgården 1856. Han gifte sig 1805 med grevinnan Hedvig Eleonora Dücker, född 1786 på Mölleröd i Finja socken och död i Kristianstad 1859. Som patronus

kallade Ehrenborg 1828 medicine doktor Peter Jönsson till kyrkoherde i Stoby och N. Sandby församlingar.

Mickael Ehrenborg var ryttmästare. Han innehade och bebodde Sandby kungsgård. I början av 1850-talet var Hässleholmsgården därför utarrenderad. I mantalslängden står Ola Jönsson antecknad som arrendator. Han bodde troligen i den ena gårdsflygeln. Säteriet var år 1850 taxerat till 11 875 kr. Om de hemman Ehrenborg ägde i Stoby och Vankiva socknar räknades med skulle taxeringssumman uppgå till 28 850 kr.

Mickael Ehrenborgs son löjtnant Christian Ehrenborg, född 1807, skall sedan ha övertagit Hässleholmsgården. Han gifte sig 1830 på Bårarps i Halland med sin kusin Amalia Eleonora Ehrenborg, född 1811. Christian Ehrenborg avled på Vankiva gård 1856. Då skall Hässleholmsgården ha tillfallit sonen, ryttmästare August Ehrenborg. Men under senare hälften av 1860-talet skall en delning ha skett av gården mellan honom och modern Amalia Ehrenborg. Han kom därvid att stå som ägare till säteriet, en väderkvarn samt hemman och hemmansdelar i Låreda, Kärråkra och Gåddastorp.

August Ehrenborg var född 1834 och dog ogift på Hässleholmsgården 1873. Även hans mor avled på Hässleholmsgården. Det var 1876. Som ägare av Aug. Ehrenborgs fastigheter stod sedan under flera år an-

tecknad hans syster fröken K. Ehrenborg.

Man kan nog säga, att det var ryttmästare August Ehrenborg, som stod fadder när dagens Hässleholm föddes. Han överlät nämligen den mark, som erfordrades för att man skulle kunna bygga järnvägen och påverkade därigenom stationens placering och namn. Ehrenborg hade deltagit i sammanträden om järnvägsfrågor i Kristianstad och Växjö redan 1853, varför han torde ha varit väl förtrogen med ämnet innan han gjorde marköverlåtelsen.

Hittills hade Hässleholmsgården under ätten Ehrenborgs tid gått i arv från far till son. Men efter fru Amalia Ehrenborgs frånfalle förvärvades gården av dåvarande löjtnanten, sedermera majoren, Casper Ehrenborg. Denne var syssling med ryttmästare Aug. Ehrenborg, född 1846 och död i Halmstad 1916. Han var första gången gift med Maria Amanda Bergh i Karlshamn och andra gången med Hilda Bernhardina Santesson på Janneberg i Blekinge. Casper Ehrenborg ägde Hässleholmsgården till 1911 då han av ekonomiska skäl tvingades lämna den. Förutom säteriet i Hässleholm om 7/16 mantal ägde han också hemman och hemmansdelar i Låreda, Rönge, Sjörröd, Gåddastorp och Kärråkra. Tidigare hörde till denna gård även hemman i Arkelstorp, Grantinge, Kvistalånga och Nääs. Casper Ehrenborg blev således den sista i raden av adelsmän, som varit ägare till Hässleholmsgården.

Taxeringsvärdet vid den här tiden angavs till 70 000 kronor och saluvärdet till 80 000 kronor. Vid auktionen den 13 februari 1912 gav kronolänsmän Oscar Stjern Dahl högsta budet, 85 700 kronor. Han var ordförande i stadsfullmäktige och bodde under ett par år på Hässleholmsgården. Den såldes sedan till kassör Herman K.A. Köhl, därefter 1917 till Ragnar Olson för 185 000 kronor. Ragnar Olson, som var född den 10 aug. 1880 i Kristianstad och dog den 10 juli 1955 i Stockholm, var en mycket känd internationell ryttare.

År 1930 sålde Ragnar Olson gården till Herluw Pålsson från Malmö för en summa av 180 000 kr. Under årens lopp hade Herluw Pålsson följande arrendatorer: Bröderna Gunnar och Gösta Pålsson, Per Artur Persson, Lars Jönsson och Torsten Persson. Herluw Pålsson innehade gården fram till 1964, då han sålde den till Hässleholms stad. Ny arrendator blev då Yngve Jönsson. När Hässleholms kommun övertog Hässleholmsgården förvandlades den till ett förenings- och fritidscentrum. Huvudbyggnaden har inte genomgått någon större förändring. I ekonomibyggnaderna (stall, löge och andra uthusbyggnader) har inrättats vandrarhus, sammanträdeslokaler, handikappsbad, motionssalar samt vagn- och lantbruksmuseum m.m. I omgivningarna runt gården har anlagts motionsslingor med belysning.

Hässleholmsgården vid slutet av 1700-talet efter en teckning av A.S. Hållamb

Militär salut när gamla T4-området nyinvides

En utvecklingsbar stadsdel

(Saxat ur Kristianstadsbladet 1993-05-14, med benäget tillstånd)

AV EWE NILSSON

HÄSLEHOLM. Under högtidliga former invigde det halv kommunala utvecklingsbolaget Huvu det nya gamla T4-området på torsdagen. Huvus styrelseordförande, kommunalrådet Gunnar Bengtsson, uttryckte sin glädje över de verksamheter som etablerats på det gamla T4-området.

Numera finns här dagligen 1 000 personer som bor eller arbetar inom området. Det är lika mycket folk som en gång verkade inom regementsområdet, när verksamheten var som störst på T4, konstaterade kommunalrådet Gunnar Bengtsson.

Kommunfullmäktiges ordförande

Eric Sandberg konstaterade i sin nyinvi- gning av T4-området att Hässleholm nu har fått en ny stadsdel med fina utvecklingsmöjligheter.

Kommunalrådet Gunnar Bengtsson, som tillika är ordförande i det halv kommunala utvecklingsbolaget Huvu, konstaterade med viss stolthet, att Huvu lyckats väl sedan bolaget övertog anläggningen för knappt fyra år sedan.

Det har gjorts investeringar i storleksordningen 60 miljoner kronor och nu är samtliga lokaler och lägenheter uthyrd. Gunnar Bengtsson gratulerade också kommunen till det nya området.

Krigsbyte återlämnat

Eftersom T4 under nära 100 år haft en fast anknypning till området, var

det naturligt att representanter från trängbataljonen var närvarande vid återinvi- gningen av området. Trängchefen Nils Olof Johansson återbördade ett "krigsbyte" till området. I samband med att T4 lämnade området tog regementet med sig den gamla malmklockan som fanns upphängd vid gymnastiksalen. Nu överlämnade trängchefen klockan i gåva till Huvu, så att denna kan återfå sin forna plats. I samband med in- vigeningen levererade soldater från T4 en salut för de nya verksamheterna på området.

Vattenspel kungsgåva

För ett år sedan ansökte Huvu om att få bygga ett ljus- och vattenspel i den nya T4-rondellen utmed väg 117. Tekniska nämnden sa nej, ef-

Det omdiskuterade ljus och vattenspelet vid T4-rondellen lär nu bli ett permanent inslag i trafikmiljön, trots att kommunens tekniska nämnd endast godkänt vattenspelet under en ettårig försöksperiod. På torsdagen överlämnade Huvu anläggningen till Hässleholms kommun, som en gåva i samband med nyinvi- gningen av T4-området. Bild: Willy Alm.

tersom det ansågs vara trafikfarligt. Nämnden fick baklaxa och vid en förnyad prövning av ärendet beviljades ett tillfälligt tillstånd under ett år. Därefter skulle frågan omprövas.

Nu har frågan kommit i ett annat läge för i samband med återinvigningen av T4-området, överlämnade Huvens ordförande, kommunalrådet

Gunnar Bengtsson, vattenspelet i gåva till Hässleholms kommun. Vattenspelet har kostat 300 000 kronor och enligt det särskilda gåvobrev som senare kommer att överlämnas blir anläggningen kommunens egendom. Vattenspelet lär därför bli permanent i rondellen.

Vid invigningen presenterades så-

väl de nya bostäderna i kasernen von Heideman som kontors- och utbildningslokaler inom området.

Invigningsceromonin avslutades som sig bör med en lunch. Eftersom det var torsdag och det handlade om återinvigning av ett gammalt militär-område, så bestod menyn självfallet av ärtsoppa och pannkakor.

Huvens ordförande Gunnar Bengtsson och Vd Sune Fyrner fick äran att plantera ett värdräd på gamla T4-området vid nyinvigningen. Bild: Willy Alm.

Carl Anderson's

HERR o. DAM-
MODEHUS AB

Järnvägsgatan 9
Hässleholm

☎ Herravd 0451-84300

☎ Damavd 0451-84301

Nya TeleBank
040-24 25 26

Snabbt besked om hur mycket
pengar du har på dina konton.

Kom in så ansluter vi alla dina
motbokslösa konton.

Klingströms Plåt i Hässleholm AB

REKOMMENDERAS

Innehavare:
ROLF SVENSSON och LARS GUSTAFSSON

Idrottsvägen 6 • Hässleholm • Telefon 0451-103 25

AHLQUIST-optik

GLASÖGON KONTAKTLINSER

Rolf Hedlund

Leg. optiker

Nytorget, Hässleholm
Telefon 0451-157 77